

Anmeldelser.

Erich Wasmannsdorff: Verzeichnis Deutscher Familienverbände und Familienforscher, Familienstiftungen und familienkundlicher Vereinigungen, 2. Aufl. 1932, Görlitz 1932. (Pris: 8 Rmk. 50 Pf.)

Den tyske Slægtsforskning har efter Verdenskrigen, som tidligere her i Tidsskriftet paapeget, taget et mægtigt Opsving som et Led i den gamle haardt trængte Kulturs Kamp mod Tidens samfundsfjendtlige Tendenser. I saa godt som alle Byer har der dannet sig genealogiske Selskaber, der i mange Tilfælde virker ved Udgivelsen af et særligt Organ for sine Interesser og hyppige Sammenkomster, og overalt har de gamle Familier sluttet sig sammen til indbyrdes Støtte og Pleje af slægtshistoriske Studier. En overvældende frodig faglig Literatur er skudt frem, der gennemgaaende vidner om en Højnelse af Arbejdstekniken, Overgang til nye Metoder, Krav til Stringens og Videnskabelighed. Tilknytning til andre Socialvidenskaber, Biologi, Raceforskning o. s. v. Det herhjemme forsømte Studium af Ane-tavlen er sat i Højsædet. Heraldik og Sfragistik er traadt ind i et nyt Forskningsstadium. Af de senest fremkomne Hovedværker skal nævnes Bernhard Koerner, Deutsches Geschlechterbuch (indtil nu udgivet 77 Bind) og samme Forf.s vægtige Værk Handbuch der Heroldkunst (4 Bind), der er rigt paa nye Syner.

Etsteds omhandler Forf. Vaabnernes Opstaaen af Runae familiares, der tydeligst endnu har holdt sig i den polske Heraldik og som paapeges af Olaus Worm i 1651. Siden 1920 udkommer Der Deutsche Wappenkalender, og af det dygtigt ledede Archiv für Sippenforschung foreligger der 9 Bind (1.—4. Bind med Titel Kultur u. Leben). Desuden er der fremkommet flere fortrinlige Haandbøger i praktisk Ættegranskning. Af denne rige Literatur, der vilde kunne give vor hjemlige Slægtsforskning, der staar i Stampe og ganske mangler Fællesaand, haardt tiltrængte nye Impulser, naar desværre kun lidet til os, hvilket skyldes de høje Bogpriser og vore store offentlige Bibliotekers afknappede Budget.

Erich Wasmannsdorffs Bog er af utvivlsom Nytte for alle herhjemme, der søger Tilknytning til Fagfæller uden for Landet. Den indeholder hovedsagelig et Register paa 11 700 Adresser for Slægtsforskere i og udenfor Europa, hvortil er knyttet en Stedfortegnelse, en Liste over Familiesammenslutninger og genealogiske Samfund i Tyskland samt et Register til Koerners Geschlechterbuch. Desværre er Oplysningerne om Danmark sparsomme, tilfældige og ganske misvisende. Forf. har forsømt at rette en Henvendelse til vort Samfund, som herhjemme er nærmest til at give de for tyske Slægtsforskere retledende Oplysninger.

L. B.

Otto Fr. Arends, Gejstligheden i Slesvig og Holsten fra Reformationen til 1864. Personalhistoriske Undersøgelser, I A—K; II L—Ø; III. Series Pastorum. Kbhvn. 1932 (Levin & Munksgaards Forlag).

Medens den meget tiltrængte og ofte efterspurgte Nyudgave af Wibergs Præstehistorie lader længe vente paa sig, har en Enkeltmand udenfor den gejstlige Stand og tilmed bosiddende afsides fra Forskningscentret København,

Kommunelæge i Overby (Sjællands Odde) O. F. A r e n d s, efter mange Aars ufortrøden Samlerforydelse fuldenndt det foreliggende, monumentale Værk, der af alle genealogisk, personhistorisk og særlig kirkehistorisk Interesserede bør modtages med den varmeste Anerkendelse.

Formatet, Papiret og Trykket virker i høj Grad tiltalende. Opstillingen er klar og overskuelig. De to første Bind giver alle Præsternes Navne i alfabetisk Orden, hver med de vigtigste biografiske og genealogiske Data, efterfulgte af Kildehenvisninger, alt i knap og koncis Form. Grundlaget for Arbejdet danner den righoldige, fra tysk Side fremkomne Literatur, Monografier og Artikler i periodiske Tidsskrifter, tyske Universitetsmatrikler o. s. v., for hvilket Stof Forf. gør Rede. Hertil kommer Udbyttet af de til Gejstligheden Syd for Grænsen udsendte Spørgeskemaer, der har givet Oplysninger fra de ved Pastoraterne opbevarede Kirkebøger. Tredje Bind omfatter Series Pastorum, ordnet efter Provstier og Sogne. Overalt faar man Indtrykket af at Efterforskningerne er ført saa vidt frem som med Rimelighed kan forlanges. At en minutøs Gennemgang fra specialkyndig Side af et saa omfattende Værk vil kunne afføde Tilføjelser, Rettelser og Paavisning af Trykfejl er en Selvfølge. Forf. er i sin redelige Stræben forberedt herpaa ved straks at have anlagt et Kartotek for Suppleringer, som skal danne Grundlaget for et senere udkommende Tillæg, der kræver Tid til at modnes. Maaske vil der da ogsaa kunne gives et Personregister over Præstehustruer og Paarørende.

Carsbergfondet har muliggjort Udgivelsen af det fortjenstfulde og nyttige Værk. L. B.

Smaa Meddelelser.

Hofurmager Pierre Charlo.

Af Th. Hauch-Fausbøll.

Da de Oplysninger, der tidligere har været trykt om Hofurmager Pierre Charlo er mangelfulde og delvis urigtige, skal jeg her meddele, hvad der vides om ham. Han var efter Aldersangivelse ved sin Død født 1707. Fødestedet kendes ikke bestemt. Bering Liisberg angiver, at det er Haag¹⁾, og har opfattet Clements Meddelelse om, at han var fra Haag (de la Haye)²⁾ saaledes, men helt sikkert er det vel ikke. I hvert Fald var han født i Holland, saaledes som opgivet til Borgerskabsprotokollen. Som tyveaarig kom han til Kjøbenhavn, hvor han 26. Maj 1732 tog Borgerskab som »Smaae Urmager«, hvorved vel skal forstaas, at hans Specialitet var Lommeure³⁾. 14. Nov. 1740 optoges han som Urmager i Lavet, 1751 blev han Ældste i den fransk reformerte Menighed, 2. Aug. 1756 fik han Bestalling som Hofurmager og 26. Aug. 1766 Konfirmationsbestalling⁴⁾.

Vi træffer Charlo som Urmager i 1730—31, endnu inden han har taget Borgerskab. Han bor da i Købmagerkvarter Nr. 37 paa Østergade (nuværende Østergade Nr. 48 og 50)⁵⁾. Midt i 30erne flyttede han til Juvelerer

¹⁾ Bering Liisberg: Urmagere og Ure i Danmark S. 177 og 257.

²⁾ Clement: L'Eglise Réformée, S. 52.

³⁾ Kbhs. Borgerskabsprotokol 1724—29, S. 112.

⁴⁾ 1756 i Best.-prot. 15.331. 1766 i Confirmations-Best.-prot. 1766—67 S. 104.

⁵⁾ Indkvarteringsmandtal 1730—31.